

Oponentský posudek bakalářské práce

Nely Hurtové

Symbolismus a alegorie v prvním canto Dantovy Božské komedie

Fakulta humanitních studií Karlovy univerzity, Praha, 2024, 43 s.

Vypracovala: Mgr. Adéla Boháčová

Autorka si pro svoji bakalářskou práci vybrala téma velice zajímavé. V úvodu předložené práce si vytkla za cíl interpretovat první zpěv Dantovy *Božské komedie*, konkrétně pak sledovat alegorie v něm obsažené. Formuluje své téma takto: „*Za cíl si především kladu sledovat v textu různé formy symbolismu (symbol ztroskotání, chrta apod.) a také se zaměřím na klíčovou alegorii tří šelem (pardál, lev a vlčice).*“ Práce je strukturována do pěti kapitol, následuje seznam literatury.

V kapitole 1. 2 *Použitá metoda* je uvedeno, že „*zvolenou formou výkladu bude lectura dantis*“. Z textu práce vyplývá, že autorka výklad zakládá na kompilaci vybrané sekundární literatury v angličtině a češtině, nikoli na výzkumu pramenů. V metodologickém úvodu práce postrádám vysvětlení, jak autorka pracuje s pojmy *symbol*, *alegorie*, a zároveň jejich definici na základě odborné literatury. Bylo by zajímavé zmínit také jejich význam pro středověkého člověka. Absence teoretického zakotvení znesnadňuje výklad v průběhu celé práce. V závěru se pak autorka bezděky uchyluje ke konstatování: „*Na první pohled můžeme vidět velmi jednoduché věci, ale po krátkém zkoumání se pod jednou věcí objevuje doslova roj různých významů.*“ (s. 41).

Výhrady mám k práci s prameny. Ve třetí kapitole autorka pracuje s českým překladem *Božské komedie* od V. Mikeše. Byť jsou v seznamu pramenů uvedeny i další české překlady, v textu práce se nevyskytují. V úvodu by mělo být vysvětleno, že si je autorka vědoma omezení vyplývajícího z práce s překladem originálního textu, tedy jeho možných významových posunů. „*Una lonza*“ může být do češtiny přeložena různými způsoby. Autorka v textu užívá překladu pardál a leopard (s. 29), aniž by odlišnost překladu komentovala.

Jak již bylo zmíněno výše, v pasážích, v nichž by autorka měla odkazovat na překlady *Božské komedie*, odkazuje na autory, kteří se tomuto tématu věnovali (například s.18-19 nebo 39), na s. 12 dokonce v anglickém jazyce: „*Pokud se podíváme na text v anglickém znění objevuje se nám zde velmi zajímavý motiv, kde autor píše: Midway in the journey of our life I came to myself – dochází zde ke spojení jednotného a množného čísla první osoby a díky tomu tlačí čtenáře k tomu, aby pochopil vztah mezi individuální a univerzálním.*“ (sic!).

Po formální stránce je pak potřeba *Božskou komedii* citovat ve formě „*kantika, zpěv, verš*“, nikoli odkazem na stránku překladu. Stejně tak Bibli není možné citovat pouze jako „*ekumenický překlad*“ (pozn. 89, 95) a je nutné i ji uvést do seznamu literatury. Tam se naopak objevují knihy, které autorka nepoužila (Pokorný Martin, Čtení o Dantovi Alighierim).

Dále v textu chybí viditelné označení přímých citací, uvozovky jsou uvedeny pouze v případě *Božské komedie*, v případě sekundární literatury nikoli. Problémem se zdá být skloňování cizích

vlastních jmen – „jeho největší hnací silou byla jeho láska k Beatrice“ (s. 8), „když Julius Ceasar zemřel, bylo Vergiliusovi 29 let“ (s. 18). Na některých místech jsou dále vlastní jména chybně přepsána: „Can Gerde della Scaly“ místo Cangrande della Scaly (s. 34) nebo „Ugoccione della Faggiuola“ místo Ugucione della Faggiuola (tamt.).

Text práce obsahuje hovorové výrazy a nepřesné překlady z angličtiny: „Ke konci vybraného úseku Dante čtenáři sděluje, že od Vergilia převzal jeho krásný, vznešený styl. Styl, o kterém se zmiňuje, se nazývá <vysoký> nebo <tragický> a Dante ho dosáhl ve svých ódách.“ (s. 19, jaké ódy má autorka, prosím, na mysli?).

Otázky k obhajobě:

1. V kapitole 4.3 *Šelmy jako křesťanské symboly* jsou tři šelmy z prvního zpěvu Pekla interpretovány jako tři křesťanské symboly. Mohla by autorka krátce vysvětlit, o jaké symboly se jedná?
2. Po kapitolách 4.1, 4.2 a 4.3 nazvaných *Šelmy jako symboly hříchu*, *Šelmy jako politické symboly* a *Šelmy jako křesťanské symboly*, následuje kapitola 4.4 nazvaná *Symbolismus šelem v transkulturní perspektivě*, která začíná větou: „Na šelmy můžeme nahlédnout i ze symbolického pohledu.“ (s. 38). Mohla by autorka vysvětlit, co zamýšlí transkulturní perspektivou? Jak ji v této kapitole využila?
3. Na konci třetí kapitoly na straně 23 autorka uvádí: „Ke konci vybrané pasáže Dante zmiňuje bránu Petra, zde myslí mnozí bránu v očištění, kterou anděl pomocí Petrových klíčů otevře, ale to zde zatím nedává smysl, jelikož Dante o ní v této době ještě nic nevěděl. Spíše se jedná o bránu vedoucí do očištění, jelikož ten jediný nějakou bránu má. Do pekla se dostane každý a nebe bránu nemá.“ Motivu brány se autorka dále nevěnuje, zřejmě proto, že se nachází na samém konci vybraného zpěvu. Odstavci nerozumím. Proč se podle autorky jedná o bránu do očištění?

Přes četné výhrady uznávám, že autorka vychází ze zájmu o Dantovo dílo a chválím zejména výběr současné anglické literatury, která práci velice obohatila. Téma mohlo být lépe teoreticky podloženo. Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **dobře**.

V Praze dne 27. 5. 2024

Adéla Boháčová